

PLATFORMA PRO UDRŽITELNÉ STAVEBNICTVÍ ZE DŘEVA: V ČESKU VZNIKAJÍ PRVNÍ EKOLOGICKÉ VÍCEPDLAŽNÍ DŘEVOSTAVBY

24.9.2024 - | Crest Communications

V západní Evropě je udržitelné stavebnictví ze dřeva již několik let běžnou praxí. První ekologické vícepodlažní dřevostavby začínají vznikat i v České republice. Česká požární norma připouští dřevostavby do požární výšky 12 metrů (i když byl teoreticky možný inženýrský přístup, v praxi jej nikdo pro vyšší dřevostavby nepoužíval). Členové Platformy pro udržitelné stavebnictví ze dřeva, která vznikla vloni ze společně deklarované potřeby ke změně legislativních omezení a k vytvoření předvídatelného a stabilního prostředí pro vícepodlažní stavby ze dřeva, na pololetním setkání 18. 9. 2024 konstatovali, že uplynulý půlrok přinesl řadu pozitivních novinek, díky nimž bude možné ekologické vícepodlažní dřevostavby v ČR realizovat v mnohem větší míře než dosud. Shodli se však na tom, že je potřeba především dokončit proces normotvorby, na čemž se nyní intenzivně pracuje, a uvést do praxe Surovinovou politiku pro dřevo, kterou schválila vláda ČR ve svém usnesení z 26. 6. 2024[1]. Definovali zároveň další body, jejichž naplňování vnímají jako klíčové pro ekologičtější budoucnost českého stavebnictví a realitního trhu: patří mezi ně mj. zavedení nástrojů finanční podpory výstavby ze dřeva pro stavebníky i koncové uživatele a také vyšší podíl dřevostaveb v rámci nových veřejných budov. Členové Platformy vnímají aktuálně velký posun v tom, že se díky intenzivnější spolupráci soukromého a veřejného sektoru věci dávají do pohybu a vytvářejí se podmínky, aby se segment vícepodlažních dřevostaveb mohl rychleji rozvíjet a vzniklo funkční konkurenční prostředí. Stejně jako ve vyspělých zemích západní Evropy, které podobným vývojem již prošly, nebo nyní procházejí.

Dokončení procesu normotvorby

V ČR lze stavět budovy s konstrukčním systémem ze dřeva nad požární výšku 12 m, a to tzv. inženýrským způsobem. Využití pro dřevostavby bylo potvrzeno na základě společného odborného stanoviska zainteresovaných institucí (HZS, ČAS a UCEEB ČVUT) zveřejněného koncem loňského roku ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Toto stanovisko není ještě novou požární normou, ale jednoznačně zvýšilo jistotu pro investory a změnilo přístup jednotlivých pracovišť prevence HZS k této věci. Navíc byly vydány jednotlivé části druhé generace Eurokódů 5 pro navrhování dřevěných konstrukcí formou Technické normalizační informace a byly zavedeny čtyři mezinárodní ISO standardy zaměřené na požárně inženýrský přístup do systému ČSN. Podle informace Petra Kuklíka z UCEEB ČVUT, pověřeného vedením týmu pro vytvoření normativních podmínek požární bezpečnosti pro větší využití dřeva ve stavebnictví, by již do konce letošního roku mělo být hotové normativní řešení pro vícepodlažní dřevostavby. Díky němu by bylo možné normativně stavět čisté i hybridní dřevostavby (tzn. kombinace dřeva a železobetonové konstrukce) až do výšky 22,5 m, inženýrský přístup by se využíval až pro stavby ze dřeva nad tuto výšku. Vydání návrhu na změnu požární normy z hlediska dřevostaveb je nyní naplánováno na 1. pololetí roku 2025. Zároveň již byly schváleny nové postupy při určování požární odolnosti.

Surovinová politika pro dřevo byla schválena vládou ČR. Nyní je třeba ji uvádět do praxe

Vláda ČR ve svém usnesení z 26. 6. 2024 schválila Surovinovou politiku pro dřevo. Podle Jana Lojdy z Ministerstva zemědělství ČR, které se (spolu se zástupci MPO ČR, MŽP ČR, státních i nestátních

vlastníků lesů, akademické obce, dřevozpracujících podniků a lesnických a dřevařských profesních svazů a nevládních organizací) podílí na činnosti stále pracovní skupiny pro tuto oblast, je cílem schválené Surovinové politiky pro dřevo mj. vytvořit pravidla pro realizaci dřevostaveb s požární výškou až 22,5 m tak, aby pro tyto stavby nemusel být používán jen požárně inženýrský přístup. Dále pak vytvořit motivační ekonomické nástroje pro podporu vyšší realizace dřevostaveb, zavést daňové úlevy v rámci užívání objektů ze dřeva nebo s využitím jiných obnovitelných materiálů a v neposlední řadě navýšit minimální podíl dřeva u budov realizovaných v rámci veřejných stavebních projektů. To, že Česká republika schválila Surovinovou politiku pro dřevo v usnesení vlády, vnímají zástupci Platformy jako velmi významný posun a velký krok dopředu v porovnání s okolními státy. Nyní je však podle nich zásadní, aby česká Surovinová politika pro dřevo nacházela své uplatnění v praxi. Jde např. o **větší podíl dřevostaveb v rámci výstavby veřejných budov**. Schválená Surovinová politika cílí na dosažení minimálního podílu dřeva ve výši nejméně 20 % v rámci veřejných stavebních projektů realizovaných v resortu českého ministerstva zemědělství. Některé evropské státy jdou ale v tomto ještě mnohem dál: vzorem je Finsko, které má od roku 2016 vládní program, jenž má za cíl v zemi postavit do roku 2024 nejméně 45 % veřejných budov ze dřeva - a ze dřeva se tam staví např. řada vzdělávacích zařízení. Součástí pracovní skupiny pro realizaci české Surovinové politiky pro dřevo jsou také zástupci Svazu měst a obcí ČR - pro municipality byla zpracována příručka „Průvodce ve využití dřeva ve veřejných zakázkách“[2]. Realizace většího podílu veřejných budov ze dřeva je příležitostí pro rozvoj navazujícího sektoru sekundárního zpracování dřeva, který vytváří vyšší přidanou hodnotu (z modelového výhledu ministerstva zemědělství do poloviny tohoto století přitom vyplývá, že zásoby dřeva v českých lesích budou pro tyto cíle dostatečné). Do výstavby veřejných budov ze dřeva by se rádi pustili i developeři větších urbanistických celků - např. společnost YIT plánuje v rámci svého připravovaného rezidenčního areálu na Kladně postavit ze dřeva mateřskou školu.

Stát jako hnací motor výstavby ze dřeva

Podle zástupců Platformy by to měl být také stát, který by měl být hnacím motorem výstavby ze dřeva jako inovačního trendu ve stavebnictví, jenž přispívá k jeho dekarbonizaci. Příkladem dobré praxe jsou dřevostavby společnosti Lesy České republiky, která navíc plánuje postavit ze dřeva své hlavní sídlo v Hradci Králové. Podle Jana Kubína ze společnosti YIT, jež se zavázala do roku 2030 oproti výchozímu roku 2019 snížit emise CO₂ ve svých developerských projektech v zahraničí i v ČR o polovinu, se tohoto cíle prakticky nedá dosáhnout bez využití dřeva, které dokáže emise oxidu uhličitého pohlcovat.

Zavedení nástrojů finanční podpory pro stavebníky i koncové uživatele

Důležitou roli v dalším rozvoji dřevostaveb - a v souladu s přijatou Surovinovou politikou pro dřevo - by podle Platformy mohly mít vhodné úpravy v podmínkách financování výstavby dřevostaveb či staveb z jiných udržitelných materiálů, které by vyústily ve zvýhodnění jak pro stavebníky a developery, tak i pro koncové kupující a také financující subjekty. V úvahu podle Platformy připadají např. daňové úlevy při užívání objektů ze dřeva (snížení daně z nemovitostí u těchto staveb) či daňové pobídky, resp. úrokové zvýhodnění u úvěrů čerpaných na výstavbu či pořízení dřevostaveb. Takové motivační nástroje by mohly pomoci nastartovat celý tento segment a vytvořit konkurenční prostředí.

Již realizované a plánované projekty vícepodlažních dřevostaveb

O tom, že se výstavba budov ze dřeva začíná v ČR posouvat kupředu, svědčí nedávné realizace či projekty, které jsou v přípravné fázi. Společnost UBM Development Czechia nedávno dokončila Timber Praha - první vícepodlažní rezidenční dřevostavbu v novodobé historii hlavního města. Skanska se v brzké době chystá stavět bytový dům Dřevák v rámci rezidenčního komplexu D.O.K. Radlice. Společnost Linkcity Czech Republic v rezidenčním areálu Nová Tesla realizuje v Pardubicích rovněž jeden vícepodlažní bytový dům jako dřevostavbu. Vzorem pro veřejné budovy by se mohla stát

již zmíněná plánovaná největší administrativní dřevostavba v ČR: nové sídlo společnosti Lesy České republiky v Hradci Králové.

Výhody dřevostaveb

Dřevo je trvanlivý a obnovitelný materiál, výstavba z něj je udržitelná a energeticky méně náročná. Přispívá k dekarbonizaci ve stavebnictví, protože dokáže pohlcovat emise oxidu uhličitého. Výstavba ze dřeva přináší kvalitu a výrazné zkrácení doby realizace díky tomu, že se při ní využívá moderní technologie prefabrikace. Masivní CLT panely, z nichž dnes dřevostavby mimo jiné vznikají, vynikají velkou pevností, únosností a velmi dobrou požární odolností. Dřevo vytváří v interiéru přirozené a zdravé vnitřní prostředí. Řada studií dokládá jeho pozitivní účinky na lidské zdraví a psychiku. Mimo jiné snižuje stres, eliminuje viry a bakterie a vyniká dobrými izolačními a akustickými vlastnostmi.

O Platformě pro udržitelné stavebnictví ze dřeva

Platforma pro udržitelné stavebnictví ze dřeva vznikla vloni na jaře ze společně deklarované potřeby předních firem (působících v oboru architektury, stavebnictví a realitního trhu) ke změně legislativních omezení zabráňujících větší realizaci vícepodlažních dřevostaveb v ČR. Vznik Platformy iniciovala společnost UBM Development Czechia (letos v září dokončila projekt Timber Praha - první udržitelné bytové domy ze dřeva v novodobé historii hlavního města) společně s architektonickou a realizační společností se zaměřením na dřevostavby Prodesi/Domesi. Aktuálně je členy Platformy celkem 16 subjektů z různých oblastí realitního trhu: **UBM Development Czechia, Prodesi/Domesi, Skanska, YIT, Linkcity, Trigema, Edifice Group, JRD, Crestyl, Progresus Invest Holding, SYNER Group, Jakub Cigler Architekti, Chybík + Kristof, Studio Perspektiv, Komerční banka a Česká spořitelna.**

[1] Viz Nová surovinová politika pro dřevo: V ČR se bude ve stavebnictví i v dalších odvětvích víc využívat dřevo z našich lesů | MZe (gov.cz)

[2] Viz metodika-vyuziti-dreva-ve-vz-pdf (gov.cz).

Kontakty a spojení:

Crest Communications

Kamila Čadková / Marcela Kukaňová

Tel.: +420 731 613 609 / +420 731 613 618

E-mail: kamila.cadkova@crestcom.cz / marcela.kukanova@crestcom.cz

Tiskové středisko: <https://www.crestcom.cz/cz/tiskove-stredisko/>

UBM Development Czechia

Alice Slámová

Tel.: +420 251 013 211

E-mail: alice.slamova@ubm-development.com

www.ubm-development.com/cs/

Timber Praha (arcus-city.cz)

Prodesi/Domesi

Alžběta Schmidová

Tel.: +420 776 025 181

E-mail: a.schmidova@prodesi.cz

www.prodesidomesi.cz

Skanska Residential

Renata Vildomcová

Tel.: +420 739 501 655

E-mail: renata.vildomcova@skanska.cz
[https://residential.skanska.cz/
dok-radlice.cz](https://residential.skanska.cz/dok-radlice.cz)

YIT Stavo

Veronika Vanišová
Tel.: +420 737 257 943
E-mail: veronika.vanisova@yit.cz
www.yit.cz

<https://www.crestcom.cz/cz/tiskova-zprava?id=5181>